

Rolnummer 3172
Arrest nr. 168/2005 van 23 november 2005

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 18, derde lid, en de bijlage IV van het decreet van de Franse Gemeenschap van 31 maart 2004 betreffende de organisatie van het hoger onderwijs ter bevordering van de integratie in de Europese ruimte van het hoger onderwijs en betreffende de herfinanciering van de universiteiten, ingesteld door J. Jacqmain.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters P. Martens, R. Henneuse, E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Moerman, E. Derycke en J. Spreutels, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 26 november 2004 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 29 november 2004, heeft J. Jacqmain, die keuze van woonplaats doet te 1000 Brussel, Fontainasplein 9-11, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 18, derde lid, en de bijlage IV van het decreet van de Franse Gemeenschap van 31 maart 2004 betreffende de organisatie van het hoger onderwijs ter bevordering van de integratie in de Europese ruimte van het hoger onderwijs en betreffende de herfinanciering van de universiteiten (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 18 juni 2004, tweede uitgave).

De Franse Gemeenschapsregering heeft een memorie ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de Franse Gemeenschapsregering heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 22 juni 2005 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. M. Detry, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij;
 - . Mr. F. Van de Gejuchte *loco* Mr. J.-P. Lagasse, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;
- hebben de rechters-verslaggevers R. Henneuse en E. Derycke verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- heeft de voorzitter de zaak in voortzetting uitgesteld tot de terechtzitting van 13 september 2005, na de Franse Gemeenschapsregering te hebben verzocht om, in een uiterlijk op 1 september 2005 in te dienen aanvullende memorie, te antwoorden op de volgende vraag « In welke zin beantwoorden de materies die in 8° van Bijlage IV van het decreet van de Franse Gemeenschap van 31 mei 2004 zijn opgenomen, wel aan de in artikel 18, 3°, van hetzelfde decreet bepaalde voorwaarden, en in welke zin beantwoorden de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en publiek en administratief recht niet aan die voorwaarden ? », en na de verzoekende partij te hebben verzocht op die aanvullende memorie te antwoorden in een uiterlijk op 10 september 2005 in te dienen aanvullende memorie van antwoord.

De verzoekende partij heeft een aanvullende memorie van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 13 september 2005 :

- is verschenen : Mr. M. Detry, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij;
- hebben de rechters-verslaggevers R. Henneuse en E. Derycke verslag uitgebracht;

- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van het belang van de verzoekende partij

A.1. De verzoekende partij, hoogleraar aan de « Université libre de Bruxelles », is titularis van verplichte cursussen in het programma van de opleidingen tot het behalen van het diploma van gediplomeerde in gespecialiseerde studies (hierna : G.G.S.) in sociaal recht en in publiek en administratief recht. Bijlage IV van het decreet van 31 maart 2004 legt echter, overeenkomstig het bestreden artikel 18, de lijst vast van de aanvullende masters in de rechtswetenschappen en vermeldt noch het sociaal recht, noch het publiek en administratief recht.

De verzoekende partij is bijgevolg van mening dat de G.G.S.-opleidingen waarin zij lesgeeft, ofwel niet meer zullen kunnen worden georganiseerd, tenzij in de vorm van aanvullende studies die geen aanleiding geven tot een financiering, wat niet realistisch lijkt, ofwel zullen moeten worden opgenomen in het programma van de twee masterjaren, wat zal leiden tot een verarming van de algemene opleiding van licentiaat in de rechten die tot op heden wordt georganiseerd, en onvermijdelijk tot die van het bestaande programma van de G.G.S.-opleidingen. Wat het sociaal recht betreft, zal die opname in het programma van de master overigens ervoor zorgen dat de betrokkenen het voordeel verliezen van de artikelen 190, § 3, en 194, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, die een vermindering van de vereiste beroepservaring toekennen aan de kandidaten die houder zijn van een gespecialiseerde licentie in sociaal recht.

Het verdwijnen, na het academiejaar 2006-2007, van de G.G.S.-opleidingen waarin de verzoekende partij lesgeeft, zou dus ertoe kunnen leiden dat de cursussen waarvan hij titularis is, niet zullen kunnen worden behouden.

A.2. In haar memorie is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat de grieven van de verzoekende partij in elk geval zijn beperkt tot bijlage IV, 8°, van het decreet van 31 maart 2004.

Voor het overige grondt de verzoekende partij haar belang om in rechte te treden op de gevolgen die zij meent te kunnen afleiden uit de toepassing van de bestreden bepaling en die zouden bestaan in het verdwijnen van de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en in publiek en administratief recht waarin zij lesgeeft. Die elementen zijn ofwel onvoldoende aangetoond wat betreft de gevolgen van de toepassing van de bestreden norm voor haar onderwijsopdracht, of hebben geen rechtstreekse gevolgen voor haar situatie, vermits de aangevoerde nadelen betrekking hebben op de studenten en niet op de verzoekende partij, zodat het beroep onontvankelijk is bij ontstentenis van een belang.

A.3.1. In haar memorie van antwoord preciseert de verzoekende partij dat haar beroep wel degelijk is gericht tegen het derde lid van artikel 18, in samenhang gelezen met bijlage IV (waarvan enkel de rubriek 8° « rechtswetenschappen » op haar betrekking heeft) van het decreet van 31 maart 2004, en dat zij geenszins de intentie heeft het tweede lid, 3°, van artikel 18 aan te vechten, vermits die bepaling het de universiteiten mogelijk maakt de subsidieerbare aanvullende masters te organiseren.

A.3.2. Het onmiddellijke gevolg van de bestreden bepalingen, namelijk het verdwijnen, na het academiejaar 2006-2007, van de G.G.S.-opleidingen waarin de verzoekende partij haar volledige onderwijsopdracht uitvoert, volstaat om haar vaststaand en rechtstreeks belang bij het vorderen van de vernietiging aan te tonen.

Alleen de intentie van de wetgever om het programma van de G.G.S.-opleidingen die niet in bijlage IV zijn vermeld, in het basiscurriculum op te nemen, brengt de verzoekende partij ertoe de gevolgen te onderzoeken van die

« alternatieve oplossing » - de integratie in het curriculum van de master -, die onvermijdelijk zal leiden tot een vermindering van haar lessen, in plaats van die van andere collega's. Indien haar cursussen worden gehandhaafd, dan zal het behoud van haar situatie te danken zijn aan een regeling waarvan haar collega's die in de in bijlage IV opgenomen opleidingen lesgeven, gespaard blijven.

A.4. In haar memorie van wederantwoord is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat de lesgevers die lesgeven in het kader van de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en in publiek en administratief recht, geenszins worden benadeeld door het decreet van 31 maart 2004, vermits uit de artikelen 16 en 62 van dat decreet blijkt dat hun lessen zullen kunnen worden gevolgd door studenten die zich in het kader van hun master inschrijven in de finaliteit sociaal recht of publiek recht of die, indien zij reeds houder zijn van een master in de rechten met een andere finaliteit, zich zullen willen specialiseren door een tweede aanvullende master met als finaliteit sociaal recht of publiek en administratief recht te behalen.

Aangezien die finaliteit zal worden opgenomen in de titel van de academische graad, zal de specialisatie van de student die het masterprogramma in de rechten met als finaliteit sociaal recht of met als finaliteit publiek recht volgt en daarvoor slaagt, op dezelfde wijze worden erkend als wanneer hij een aanvullende master had gevolgd.

In zoverre de verzoekende partij niet aantoont dat de bestreden maatregel zal leiden tot het verdwijnen van de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en in publiek en administratief recht, is het belang bij het beroep niet aangetoond.

Ten gronde

A.5. De verzoekende partij leidt een enig middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de bestreden bepalingen de verzoekende partij, die titularis is van uitsluitend cursussen die behoren tot de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en in publiek en administratief recht, benadelen ten opzichte van andere lesgevers die titularis zijn van cursussen die behoren tot de in de lijst van bijlage IV opgenomen opleidingen.

Dat verschil in behandeling berust op geen enkele objectieve verantwoording. Terwijl de afdeling wetgeving van de Raad van State in haar advies erop aandrong dat in de memorie van toelichting de samenstelling van die lijst zou worden verantwoord, wordt daarin immers alleen verklaard dat de in bijlage IV opgesomde aanvullende gespecialiseerde masters moeilijk in de basisstudies kunnen worden opgenomen, waarbij niet wordt uitgelegd waarom het moeilijker was om die opleidingen op te nemen dan die waarbij de verzoekende partij is betrokken.

A.6. In haar memorie is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat zowel uit de bewoordingen van artikel 18, tweede lid, 3°, van het decreet van 31 maart 2004 als uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de keuze van de studies waaruit de aanvullende masters zijn samengesteld, berustte op het feit dat dergelijke studies toegang verleenden tot ofwel bij de wet vereiste bijzondere titels en graden, ofwel bijzondere en erkende competenties van de onderzoeks- en onderwijsteams, met een origineel, uniek en specifiek karakter in de Franse Gemeenschap.

De moeilijkheid om die studies in de basisstudies op te nemen, waarnaar in de toelichting bij het ontwerp van decreet wordt verwezen, vloeit in werkelijkheid slechts voort uit de bijzondere kenmerken van die studies, terwijl het sociaal recht en het publiek en administratief recht zeer uitgebreide takken van het recht zijn, die alle studenten kunnen interesseren en bestemd zijn om in de basisstudies te worden opgenomen. Het verschil in behandeling berust dus op een objectief criterium en houdt verband met het nagestreefde doel.

Ten slotte toont de verzoekende partij niet precies en concreet aan in welke zin de G.G.S.-opleidingen waarin zij lesgeeft, vergelijkbaar zouden zijn met de studies die in bijlage IV zijn opgenomen; zij kan zich echter niet ertoe beperken een argumentatie uiteen te zetten die neerkomt op een omkering van de bewijslast.

A.7.1. In haar memorie van antwoord is de verzoekende partij van mening dat het aan de auteur van de handeling staat om aan te tonen waarom de in bijlage IV op exhaustieve wijze opgesomde opleidingen tegemoet komen aan artikel 18, tweede lid, 3°, en dat, wanneer hij dat niet doet, de bestreden bepaling op een willekeurige beslissing berust, zodat de behandeling van de verzoekende partij, die minder gunstig is dan die van haar collega's, een discriminatie inhoudt die niet verantwoord is ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.7.2. Hoewel de verzoekende partij nooit de relevantie heeft betwist van het criterium betreffende de opleidingen die beantwoorden aan de wettelijke vereisten inzake de toegang tot een beroep, is zij echter van mening

dat de gemeenschapswetgever maar weinig moeite heeft gedaan om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State, waarnaar in het verzoekschrift wordt verwezen, met betrekking tot de « bestaande specialisatiediploma's, waarvan het nut niet ter discussie lijkt te zijn gesteld ».

Ten slotte wil de verzoekende partij de relevantie van het ander onderwijs dat in de lijst van bijlage IV is opgenomen of de kwaliteit van de titularissen ervan niet bekritisieren. Indien het sociaal recht en het publiek recht betrekking hebben op ruime gebieden van het recht, geldt dat echter evenzeer voor het Europees recht of het internationaal recht, die in de lijst van bijlage IV zijn opgenomen. Zoals voor de in die lijst beoogde vakgebieden, vereist een grondige kennis van het sociaal recht en van het administratief recht het behoud van een bijkomende master die niet in de basisstudies kan worden opgenomen. Het aantal practici dat tijdens de laatste jaren is opgeleid, getuigt van de « bijzondere en erkende competenties » van de colleges van lesgevers van de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en administratief recht, opleidingen die beantwoorden aan de drie criteria die zijn vermeld in het bestreden artikel 18, tweede lid, 3°. Het feit dat de opleidingen waarin de verzoekende partij lesgeeft, niet zijn opgenomen in de lijst van bijlage IV, berust bijgevolg op geen enkele objectieve verantwoording.

A.8. In haar memorie van wederantwoord is de Franse Gemeenschapsregering, zoals in haar memorie, van mening dat de verzoekende partij niet concreet aantoonst hoe de G.G.S.-opleidingen waarin zij lesgeeft, zouden beantwoorden aan de voorwaarden vastgesteld in artikel 18, tweede lid, 3°, criterium van onderscheid dat door de wetgever is gekozen.

A.9. In haar aanvullende memorie, ingediend op 2 september 2005, meent de Franse Gemeenschapsregering dat zij geen andere opmerkingen heeft dan die welke zij in de reeds door haar ingediende memories heeft geformuleerd.

A.10. In haar aanvullende memorie van antwoord repliceert de verzoekende partij op de memorie van wederantwoord waarnaar de Franse Gemeenschap in haar aanvullende memorie heeft verwezen.

Ten aanzien van haar belang meent de verzoekende partij te hebben aangetoond dat haar lessen kunnen verdwijnen. Ongeacht de gespecialiseerde finaliteit ervan kan een master overigens niet het volledige programma van een G.G.S.-opleiding overnemen, zodat de studenten nooit alle lessen van een bestaande G.G.S.-opleiding zullen krijgen.

Ten gronde wijst de verzoekende partij op de aandacht die het Gerechtelijk Wetboek schenkt aan de gespecialiseerde opleiding in sociaal recht. Zij meent te hebben aangetoond dat het publiek en administratief recht en het sociaal recht voldoen aan de in artikel 18, 2°, vermelde criteria. De tegenpartij heeft daarentegen niet aangetoond dat uitsluitend de in de bijlage opgenomen opleidingen aan die criteria voldoen, zodat het aldus gemaakte onderscheid willekeurig is.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1.1. Het decreet van de Franse Gemeenschap van 31 maart 2004 betreffende de organisatie van het hoger onderwijs ter bevordering van de integratie in de Europese ruimte van het hoger onderwijs en betreffende de herfinanciering van de universiteiten (hierna : decreet van 31 maart 2004) voorziet met name in een nieuwe organisatie van de studies.

B.1.2. Na de academische graden van bachelor en van master, regelt artikel 18 van het decreet van 31 maart 2004 de academische graad van bijkomende master als volgt :

« Na een initiële opleiding van minstens 300 studiepunten bekrachtigd met de academische graad van master, kunnen de studies van de tweede cyclus leiden tot de academische graad van bijkomende master na het behalen van - naargelang van het studieprogramma - minstens 60 bijkomende studiepunten die in minstens één studiejaar kunnen worden verworven.

Deze opleidingen zijn bedoeld om een gespecialiseerde professionele kwalificatie te verwerven die overeenstemt met minstens een van de volgende finaliteiten :

1° toelating verstrekken tot de uitoefening van bepaalde beroepen in de gezondheidssector, met eerbiediging van de corresponderende wettelijke bepalingen;

2° voldoen aan de behoeften inzake specifieke opleiding in het kader van programma's voor ontwikkelingssamenwerking;

3° toegang verstrekken tot de door de wet vereiste bijzondere titels en graden of tot de bijzondere en erkende competenties van de onderzoeks- en onderwijsteams, met een origineel, uniek en specifiek karakter in de Franse Gemeenschap.

Bijlage IV van dit decreet bevat de lijst van de met punt 3 hierboven overeenstemmende studies, en is een wezenlijk onderdeel van dit decreet ».

B.1.3. Bijlage IV, « Bevoegdheden om bijkomende masters te organiseren », bepaalt (eigen vertaling) :

« De lijst met de titels van de studies van bijkomende master bedoeld in artikel 18 van het decreet is vastgesteld als volgt :

Domein / Titel
3° Taal- en letterkunde
Afrikaanse talen en beschavingen
Taalwetenschappen
5° Architectuur en stedenbouw
Stedenbouw en ruimtelijke ordening
7° Politieke en sociale wetenschappen
Interdisciplinaire analyse van de Europese éénwording
Kwantitatieve methoden in sociale wetenschappen
8° Rechtswetenschappen
Europees recht
Internationaal recht

Domein / Titel
Fiscaal recht
Milieurecht en publiek vastgoedrecht
Informatie- en communicatietechnologierecht
Notariaat
10° Economische wetenschappen en management
Beheer van de financiële risico's
11° Psychologische en pedagogische wetenschappen
Universitaire pedagogie en pedagogie van het hoger onderwijs
16° Wetenschappen van de motoriek
Osteopathie
17° Wetenschappen
Biotechnologie en toegepaste biologie
Genoomkunde
Informatica en innovatie
18° Landbouwkunde en biologisch ingenieur
Brouwtechniek
Sanitaire techniek
19° Ingenieur
Nucleaire technologie
Integrale kwaliteitszorg
Nanotechnologie
Polymeren

».

B.2. Het Hof stelt echter vast dat het enig middel dat in het verzoekschrift wordt uiteengezet, uitsluitend is gericht tegen artikel 18, derde lid, en punt 8° van bijlage IV van het decreet van 31 maart 2004 betreffende de vaststelling van de lijst van de bijkomende masters in de rechten; het beperkt zijn onderzoek dan ook tot alleen die bepalingen.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.3. De verzoekende partij, hoogleraar aan de « Université libre de Bruxelles », geeft les in de opleidingen tot het behalen van het diploma van gediplomeerde in gespecialiseerde studies (hierna : G.G.S.) in sociaal recht en in publiek en administratief recht.

Zij verantwoordt haar belang om in rechte te treden door het feit dat in de exhaustieve lijst van de bijkomende masters bepaald in bijlage IV, overeenkomstig artikel 18 van het decreet van 31 maart 2004, noch het sociaal recht, noch het publiek en administratief recht zijn opgenomen : het verdwijnen, na het academiejaar 2006-2007, van de G.G.S.-opleidingen waarin de verzoekende partij lesgeeft, zou ertoe kunnen leiden dat de cursussen waarvan hij titularis is, niet zullen kunnen worden behouden.

B.4. De Franse Gemeenschapsregering steunt met name op de artikelen 16 en 62 van het decreet van 31 maart 2004 om het belang van de verzoekende partij om in rechte te treden, te betwisten, in zoverre de verzoekende partij niet zou aantonen dat de bestreden bepalingen zullen leiden tot het verdwijnen van de cursussen die zij geeft.

B.5. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof vereisen dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, doet blijken van een belang. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt.

B.6.1. Door de lijst vast te stellen van de titels van de bijkomende masters bedoeld in artikel 18 van het decreet van 31 maart 2004, zonder daarin het sociaal recht, noch het publiek en administratief recht op te nemen, belet bijlage IV dat in die twee domeinen bijkomende masters worden georganiseerd en belet zij bijgevolg dat de academische graad van bijkomende master in sociaal recht of in publiek en administratief recht wordt toegekend.

B.6.2. Volgens de memorie van toelichting voorziet artikel 16, § 4, van het decreet van 31 maart 2004, « aangezien de masterstudies in 5 jaar de vroegere derde cycli omvatten » (*Parl. St.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 2003-2004, nr. 498/1, p. 7), echter in drie finaliteiten voor de master van 120 studiepunten, waarbij de derde een voorbereiding vormt op « een beroepsspecialisatie, het vroegere diploma van gespecialiseerde studies (G.G.S.), het

diploma van gespecialiseerde hogere studies of het diploma van gespecialiseerde kunststudies » (*ibid.*) :

« De masterstudies van de tweede cyclus van 120 studiepunten of meer omvatten minstens een keuze van 30 specifieke studiepunten die deze opleiding een van de volgende finaliteiten verleent :

1° De didactische finaliteit die de specifieke pedagogische opleiding bevat in toepassing van het decreet van 8 februari 2001 betreffende de initiële opleiding van de geaggregeerden voor het hoger secundair onderwijs of van het decreet van 17 mei 1999 betreffende het hoger kunstonderwijs. Ze wordt slechts georganiseerd voor de academische graden die overeenstemmen met de voor dit beroep vereiste titels;

2° De grondige finaliteit die voorbereidt op wetenschappelijk onderzoek; ze omvat zowel grondig onderwijs in een bijzondere discipline als een algemene opleiding voor het beroep van de onderzoeker. Deze optie wordt slechts georganiseerd voor de universitaire studiegebieden bedoeld in artikel 31.

3° Een gespecialiseerde finaliteit in een bijzondere discipline van het gebied waarop het curriculum betrekking heeft, die gericht is op bijzondere professionele of artistieke competenties.

De instellingen voor hoger onderwijs organiseren een of meerdere finaliteiten, eventueel meerdere verschillende gespecialiseerde finaliteiten ».

B.6.3. Hoewel de gespecialiseerde finaliteiten in de domeinen van het sociaal recht en van het publiek en administratief recht in het kader van de master van 120 studiepunten zullen kunnen worden georganiseerd, komt de keuze van de domeinen van de gespecialiseerde finaliteiten toe aan de instellingen voor hoger onderwijs, zodat niets erop wijst dat de finaliteiten in sociaal recht en in publiek en administratief recht zeker zullen worden georganiseerd door de universiteit waar de verzoekende partij lesgeeft en dat haar cursussen zullen worden behouden.

Bovendien zijn die gespecialiseerde finaliteiten verworven na te zijn geslaagd voor 30 specifieke studiepunten, wat overeenkomt met een opdracht gelijk aan de helft van een studiejaar, zodat de kans reëel is dat die opname van een specialisatie in het basiscurriculum leidt tot een daling van het aantal cursussen gegeven in de vroegere G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en in publiek en administratief recht, die op basis van minstens één studiejaar waren ingericht.

B.6.4. De verzoekende partij voert overigens aan dat de G.G.S.-opleidingen die niet met de vermeldingen in bijlage IV overeenstemmen, alleen zouden kunnen worden georganiseerd « in de vorm van aanvullende studies die niet in aanmerking komen voor financiering, formule die niet realistisch is, gelet op het gebruikelijke publiek van de G.G.S.-opleidingen in de rechten ». Zij is van mening dat de integratie van het programma van de G.G.S.-opleidingen in dat van de twee masterjaren, « noodzakelijkerwijs [leidt] tot een verarming van de algemene opleiding van licentiaat in de rechten ».

Ten slotte merkt zij op dat de oplossing bestaande in de integratie van het sociaal recht in de masterstudies ervoor zorgt dat de betrokkenen het voordeel verliezen van de artikelen 190, § 3, en 194, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, die respectievelijk de voorwaarden vaststellen inzake de toegang tot de ambten van rechter bij de arbeidsrechtbank en van substituut-arbeidsauditeur, en die een vermindering van de vereiste beroepservaring toekennen aan de kandidaten die houder zijn van het diploma van licentiaat in het sociaal recht.

B.6.5. De verzoekende partij doet bijgevolg blijken van een belang om voor het Hof de vernietiging van de bestreden bepalingen te vorderen.

B.7. De exceptie wordt verworpen.

Ten gronde

B.8. De verzoekende partij leidt een enig middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de bestreden bepalingen de verzoekende partij, die titularis is van uitsluitend cursussen die behoren tot de G.G.S.-opleidingen in sociaal recht en in publiek en administratief recht, zouden benadelen ten opzichte van andere lesgevers die titularis zijn van cursussen die behoren tot de in de lijst van bijlage IV opgenomen opleidingen. Volgens haar berust dat verschil in behandeling op geen enkele objectieve verantwoording.

B.9.1. De bijkomende masters strekken ertoe een gespecialiseerde beroepsbekwaamheid te verwerven die overeenstemt met ten minste een van de drie in artikel 18, tweede lid, van

het decreet van 31 maart 2004 opgesomde finaliteiten. Artikel 18, derde lid, voorziet in de vaststelling van een lijst van bijkomende masters voor de derde finaliteit, die erin bestaat « toegang [te] verstrekken tot de door de wet vereiste bijzondere titels en graden of tot de bijzondere erkende competenties van de onderzoeks- en onderwijsteams, met een origineel, uniek en specifiek karakter in de Franse Gemeenschap » : het verschil in behandeling tussen de in de exhaustieve lijst van bijlage IV opgenomen vakgebieden en die welke daarin niet zijn opgenomen, berust dus op een objectief criterium.

B.9.2. Zoals is uiteengezet in B.6.2, voorziet artikel 16, § 4, van het decreet van 31 maart 2004, « aangezien de masterstudies in 5 jaar de vroegere derde cycli omvatten » (*Parl. St.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 2003-2004, nr. 498/1, p. 7), in drie finaliteiten van de master van 120 studiepunten, waarvan de gespecialiseerde finaliteit een voorbereiding vormt op een beroepsspecialisatie, zoals de vroegere G.G.S.-opleidingen.

Volgens de memorie van toelichting is de keuze van de titels van de bijkomende masters verantwoord door het feit dat het « moeilijk was om [de in bijlage IV opgesomde vakgebieden] op te nemen in de basisstudies, voornamelijk in de vroegere curricula van licenties in 5 jaar » (*Parl. St.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 2003-2004, nr. 498/1, p. 7).

B.9.3. Hoewel de afdeling wetgeving van de Raad van State aandrang op een verantwoording van de lijst van bijlage IV, « in het bijzonder in zoverre die lijst bestaande specialisatiediploma's afschaft waarvan het nut niet ter discussie lijkt te zijn gesteld » (*Parl. St.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 2003-2004, nr. 498/1, p. 118), heeft de decreetgever de keuze van de titels van de bijkomende masters echter niet in het bijzonder verantwoord.

B.9.4. Noch de parlementaire voorbereiding van het bestreden decreet, noch de Franse Gemeenschapsregering - die daartoe uitdrukkelijk door het Hof werd uitgenodigd - leggen uit om welke redenen de vakgebieden van het sociaal recht en het publiek en administratief recht van de lijst van bijkomende masters zijn geschrapt.

B.9.5. Vermits het aan het Hof voorgelegde verschil in behandeling niet redelijk is verantwoord, schendt het de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.10. Het middel is gegrond.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt de vermeldingen opgenomen in punt 8° van bijlage IV van het decreet van de Franse Gemeenschap van 31 maart 2004 betreffende de organisatie van het hoger onderwijs ter bevordering van de integratie in de Europese ruimte van het hoger onderwijs en betreffende de herfinanciering van de universiteiten;

- verwerpt het beroep voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 23 november 2005.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior